

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

לפני:

כב' השופטת שרה שדיאור

נציג ציבור (עובדים) גב' אביבה שיין

נציג ציבור (מעסיקים) מר פנחס הומינר

התובעות

1. תמימי ת.ז.

2. תמימי ת.ז.

ע"י ב"כ: עו"ד סופי טיקוצקי

הנתבע

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ: עו"ד אפרים דה האס

1
2

פסק דין

3
4

בפני בית הדין תביעות התובעות לתשלום גמלת הבטחת הכנסה מתאריך 1.1.09 מועד בו הוכרה תושבות האב במוסד לביטוח לאומי. הנתבע ז'חה את התביעה מאחר והתובעות נרשמו במרשם האוכלוסין בתאריך 10.2.11 כלבד והמוסד ראה תושבותן וזכאותן לגמלה ממועד זה בלבד. הצדדים הסכימו כי על סמך מסכת העובדות המוסכמת יוגשו הסיכומים בשאלות המשפטיות. (פרוטי מיום 28.5.12).

9
10
11

העובדות

12

13

1. התובעת 1 ילידת 8/7/05 והתובעת 2 ילידת 1/12/07.

14

2. התובעות נרשמו במרשם האוכלוסין בתאריך 10/2/11.

15

3. תביעתן לגמלת הבטחת הכנסה בעילה של ילדי תושב אסיר, הוגשה ביום 22/2/11.

16

4. תושבות אב התובעות מוכרת על ידי הנתבע מיום 1/1/09.

17

5. לאם התובעות אין מעמד בישראל בתקופה הרלוונטית לתובענה זו.

18

6. אין מחלוקת לגבי מקומות המגורים של התובעות כמפורט בתצהירי עדות ראשית של אביהן וסבן.

19

20

7. התובעות מוכרות כתושבות על ידי הנתבע מיום 2/11.

21

22

המחלוקת

23

1. האם התובעות תושבות ישראל לעניין חוק הביטוח הלאומי וחוק הבטחת הכנסה קודם למועד רישומן במשרד הפנים ב-2/11.

24

25

2. ככל שיקבע לחיוב, האם זכאיות התובעות לגמלה מכוח עצמן/תושבותן.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 האם לצורך זכאות התובעות לגמלת הבטחת הכנסה בעילת אב אסיר נדרשת לפי החוק
- 2 תקופת תושבות בת 24 חודשים רצופים טרם הגשת התביעה. ככל שכן, האם מדובר בתנאי
- 3 מפלה או בלוגי טביר.
- 4 האם זכאיות התובעות לגמלת הבטחת הכנסה בעילת אב אסיר בהתחשב ביתר תנאי הזכאות,
- 5 ממועד הגשת התביעה 22/2/11 ועד 14/9/11 מועד שחרורו.
- 6 האם התובעות בנסיבות העניין זכאיות לקצבת ילדים וממתי.

הכרעת הדין

- 1 בתאריך 2.7.12 הגיש הנתבע הודעה בהמשך לדיון מיום 28.5.11 ולפיה לאחר בירור נוסף
- 2 "מתכבד הנתבע להודיע כי למעט המחלוקת כפי שהוגדרה בפני בית הדין הנכבד על פי
- 3 תדריך הבטחת הכנסה על התובעים להמציא אישור משירותי הרווחה או מגורם מטפל
- 4 אחר לגבי מקום מגורי הילדים. היות ועל פי המכתב של המוקד להגנת הפרט הילדים
- 5 אינם מטופלים על ידי הרווחה יש להמציא אישור מבית הספר או מגן הילדים בו לומדים
- 6 הילדים המאשר כי הם אכן שוהים בישראל".
- 7
- 8
- 9
- 10 בתאריך 9.7.12 התנגדה באת כח התובעות להמצאת מסמך בדבר שהותן בטענה כי לא
- 11 הייתה מחלוקת שבכל המועדים הרלבנטיים לתובענה התובעות אכן שוהות בישראל.
- 12 בתאריך 31.7.12 נעתר בית הדין לבקשה בהחלטה והורה לתובעות להביא אישור ממוסדות
- 13 חינוך בהן לומדות. אולם, התובעות לא הגישו מסמך זה למרות אורכות חוזרות ונשנות
- 14 שניתנו. (החלטה מיום 14.11.12) ולא הותר להגישן עוד.
- 15
- 16 חרף אי קיום החלטות בית הדין, בעניין הבאת מסמך ממקום הלימודים, נוכח הסכמות
- 17 הצדדים על העובדות ובין היתר על תצהיר האב, עליו לא נחקר, הסתפקו בעובדות שבפנינו.
- 18 בפנינו תצהיר האב והסב עליהם לא ביקש המוסד לחקור והעובדות המפורטות בהם יהיו
- 19 התשתית לפסק דין זה.
- 20 "היות והאב התחיל לרצות את המאסר בפועל ניום 11.12.11 ושחרר מהמאסר ביום
- 21 14.9.11, תביעת התובעות לגמלה בעילה של ילדי האסיר מתייחסת לחודשים 9/11-2/11.
- 22 יחד עם זאת, לאור הסוגיה המשפטית המתעוררת בתיק, התקופה הרלבנטית מתחילה
- 23 בחודש 1/09 וכלה בחודש 1/11, או למשך שנתיים לפני הגשת התביעה.
- 24 תביעת התובעות לקצבת ילדים מתייחסת לתקופה מחודש 11/10 ועד לתחילת תשלומה
- 25 בפועל".

טענות התובעות בקליפת אגוז

- 1 התובעות טוענות כי הן תושבות ישראל מכח מגוריהן בפועל בישראל עם אביהן
- 2 שהוא תושב ישראל. זאת עוד טרם רישומן במשרד הפנים בתקופה שמ-1/09 ועד
- 3 10/2/11.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 7. לטענת התובעות מרכז חייהן בישראל ועל פי חוק הביטוח הלאומי (נסח משולב)
- 2 תשנ"ה- 1995 (להלן: החוק) עקרון הטריטוריאליזם מקנה להן את הזכויות לפי
- 3 חוק זה בשל תושבותן כמו גם לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי תשנ"ד- 1994.
- 4 (להלן: חוק ביטוח בריאות) לטענתן המדינה חבה בטחון סוציאלי למי שתושבות
- 5 הקבע שלו היא בישראל.
- 6 8. לטענתן הרישום במרשם האוכלוסין לפי טענין 3 לחוק מרשם אוכלוסין מהווה
- 7 ראייה לכאורה לתושבות. חזקת תושבות זו ניתנת לסתירה. כך קיומה של תעודת
- 8 זהות מעבירה את נטל ההוכחה לכתמי הנתבע הטוען להעדר תושבות. לגרסתן
- 9 המוסד שולל תושבות גם לבעלי תעודת זהות כדבר שבשגרה ואף רטרואקטיבית
- 10 ועל כן ברישום של משד הפנים אין כדי לחייב את הנתבע ועליו להכיר בתובעות
- 11 כתושבות מ- 2009 ללא קשר לפעולות משרד הפנים והכרתו בהן.
- 12 9. לעניין טענה זו יאמר כי אכן חזקת התושבות הנקבעת על ידי משרד הפנים בתעודה
- 13 ניתנת לסתירה אולם גם התובעות לא חולקות על כך כי משרד הפנים הכיר בהן ב-
- 14 10.2.11 ועל כן תמוהה טענה זו. לפני מועד זה לא הייתה חזקה מכוח רישום של
- 15 משרד הפנים.
- 16 10. לגרסתן אף קביעת בתי המשפט ובכללן בית המשפט הגבוה לצדק כי תושבות
- 17 לילדים שהורה אחד אינו תושב ישראל מותנית ברישום במרשם האוכלוסין או
- 18 הסדרת מעמדם במשרד הפנים לצורך חוק ביטוח בריאות, אינה באה במקום
- 19 פסיקת "מרכז חיים" בנוגע ליישום חוק הביטוח הלאומי. בעניין טענה זו, יש לציין
- 20 כי בית המשפט העליון לא סבר כך וגם היועץ המשפטי לממשלה חלק על כך וכך גם
- 21 כבי הנשיאה השופטת פרוז'יניץ בהחלטה שניתנה בתיק בל 10382/10 נדאא
- 22 ח'אלאילה ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי מיום 2.6.13 להלן: עניין ח'אלאילה).
- 23 11. משרד הפנים בודק בטרם מאשר את רישום הילדים. על כן, לולא הוכיחו כי מרכז
- 24 חייהן בתקופה מ 1.09 עד 1.11 היה בישראל אצל אביהן לא היה משרד הפנים
- 25 מאפשר רישומן. בפרט נוכח העובדה שכשאהד ההורים אינו תושב ישראל והשני
- 26 בעל אשרת ישיבת קבע ולא אזרח חרי שנדרשת הוכחת מרכז חייו של הילד (ללא
- 27 קשר לגילו) וההורה בעל האשרה לשנתיים לפחות לפני הגשת הבקשה לרישום
- 28 (סעיף ג' 3.1.7 ו-ג' 7.2.12 לנוהל מסי' 2.20010 תאריך עדכון 12/11/08. נספח א'
- 29 לסיכומי התובעות).
- 30 12. לטענת התובעות משרד הפנים מסתמך על נתוני המוסד לביטוח לאומי לעניין
- 31 שנתיים אלה. משכך לטענת התובעות על סמך בדיקת משרד הפנים המסתמכת על
- 32 בדיקות המוסד הוכרו ב 2011, דהיינו היה בסיס לתושבותן 24 חודשים קודם.
- 33 13. לטענת התובעות בתקופה הרלבנטית לא היו שוהות בלתי חוקיות שכן בדיון
- 34 בתיקים המאוחדים (ב"ל 10382/10) ויתר המוסד לטענת התובעות על הטענה כי
- 35 ילד שלא נרשם הינו שוהה בלתי חוקי. לעניין זה יאמר כי במכתבה של עו"ד עירית

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 אלטשולר בעניין בג"צ 2100/99 לופאים לזכויות אדם נ' שר הבריאות והמוסד
2 לגיטוח לאומי, אשר קבע בעניין מתן ביטוח בריאות לתינוקות, צוין כי מזוהר
3 בתינוקות "שזה עתה נולדו או בשנות חייהם הראשונות...". כאשר הנוהג הוא עד
4 18 חודש. אין זה המקרה שבפנינו.
- 5 14. לטענת התובעות אין לשלול מהן זכויות סוציאליות בתקופה בה שהו בישראל אך
6 המונינו לרישום במשרד הפנים, עת אונתה עת לאור גילן הצעיר היו בחזקת אביהן
7 ומירב הזיקות היו לישראל.
- 8 15. עוד טענו התובעות כי מחמת היות התובעות ילדות, ולפי חוק הבטחת הכנסה,
9 ילדים אינם נדרשים לתושבות רצופה של 24 חודשים שכן חוק הבטחת הכנסה
10 מתנה בתושבות לגילאים 18 ומעלה. לטענת התובעות נוכח נוסח החוק השר אינו
11 מוסמך להתקין תקנות זכאות למי שגילו קטן מ-20. לטענת נוכח החרג של ילדים
12 יתומים או נטושים משני הוריהם, יש להקיש על ילדי אסיר לעניין החרגת תחולת
13 התושבות הרצופה משך 24 חודשים.
- 14 16. נוכח כל האמור טענו כי קמה זכות לקצבת ילדים עבור התובעות מחודש נוב' 2010
15 וכך לגמלת הבטחת הכנסה מפברואר 2011 עד ספטי 2011.
- 16
- 17 **טענות הנתבע**
- 18 17. חנובע טוען כי לפי סעיף 2(ב)ג) ו-ו(ד) לחוק הבטחת הכנסה רק מבטח העונה על
19 הפסקה הראשונה זכאי לתשלום הגמלה ללא צבירת תקופת תושבות של 24 חודש.
- 20 18. דחינו ילד נטוש יהיה זכאי לגמלה גם אם טרם מלאו לו 25 שנים. הגדרת ילד נטוש
21 היא: "ילד יתום" – ילד יתום משני הוריו, או ילד יתום מהורה אחד והורה השני
22 הוא נעדר;
- 23 "ילד נטוש" - ילד שהוריו נטשו אותו בישראל ובלבד שאחד מהוריו הוא תושב
24 ישראל, או ילד שהורהו שהוא תושב ישראל נטש אותו בישראל והורהו השני
25 נפטר, נעדר או שאינו מתגורר עמו, ונבצר ממנו דרך קבע מלמלא חובותיו כלפי
26 הילד".
- 27 טענת הנתבע התובעות אינן עונות להגדרת ילד נטוש, ועל כן אינן באות בשערי
28 פסקה (1) לתוספת הראשונה.
- 29 19. לטענת חנתבע ילדי אסיר, תושבים, החיים עם הורה שאינו תושב ישראל באים
30 בגדרה של פסקה (25) לתוספת הראשונה שזו לשונה "א) ילד תושב ישראל שאחד
31 מהוריו הוא תושב ישראל נמצא במעצר או במאסר לתקופה העולה על 30 ימים,
32 והוא מתגורר עם הורהו השני שאינו תושב ישראל".
- 33 20. מאחר והתובעות מבקשות תשלום קצבת הבטחת הכנסה מכוח פסקה (25) לתוספת
34 הראשונה הרי שהן חייבות בתושבות על פי סעיף 2ב' "תנאי נוסף לזכאות לגמלה

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 הוא שהתובע היה תושב ישראל עשרים וארבעה חודשים רצופים לפני הגשת
2 תביעתו...". זאת מכוח הגדרת "תושב" המובנית בפסקה (25) לתוספת הראשונה.
- 3 21. עוד מציין הנתבע כי סעיף 2(ד) קובע מפורשות כי "תושב ישראל שמתקיים בו
4 האמור בפסקאות (2) ואילך של התוספת הראשונה, ושאלו מלאו לו 25 שנים היה
5 זכאי לגמלה, זכאי לגמלה אף אם טרם מלאו לו 25 שנים, כל עוד מתקיימים בו
6 התנאים הנקובים לגביו בתוספת הראשונה, לפי הכללים שנקבעו בתוספת
7 האמורה". (דגש במקור).
- 8 22. לטענת הנתבע תיקון 35 לחוק הבטחת הכנסה מיום 1.4.10 הוסיף את סעיף 2(ד)
9 המחריגה את תנאי התושבות מתביעת ילד יתום או נטוש. באותו תיקון נוספה
10 פסקה (25) לתוספת הראשונה ובעניינה של קבוצה זו בחר המחוקק שלא להחריגה
11 והותיר אותה כמו פסקאות 2-26 כשהן כפופות כולן לתנאי התושבות. לו רצה
12 המחוקק לדברי הנתבע היה מחריג את פסקה (25) ומשלא עשת כן על התובעות
13 להוכיח תושבות עשרים וארבעה חודשים לפני הגשת תביעתן ובהעדר הוכחה זו
14 בדין נדחתה תביעתן. טוען הנתבע כי המחוקק אינו "שומט" בטעות כטענת
15 התובעות את ההחרגה מהתושבות בסעיף 25.
- 16 23. הנתבע טען כי מבירור שנערך במחלקת אימהות בסניף ירושלים עולה כי שולמה
17 קצבת ילדים החל מ 11/10 זאת עקב טעות, והנתבע שומר לעצמו את הזכות ליצור
18 חוב בחשבון התובעות בגין קצבה ששולמה שלא כדין טרם הסדרת מעמדן.
- 19
20 **דין**
- 21 24. הסוגיה נשוא הליך זה בשאלה של זכאות קטין שאחד מהוריו בעל רישיון ישיבת
22 קבע לביטוח בריאות, והאם מותנית זכאותו לרישום במרשם האוכלוסין, נידונה גם
23 בעניין חיאלילה לעיל. הסוגיה נבחנה על ידי היועץ המשפטי לממשלה (חוות דעת
24 ניתנה בתיק בל 10382/10), שם קובע היועץ המשפטי לממשלה כי בהתאם לנהלי
25 משרד הפנים מתן רישיון ישיבה בישראל לילד שאחד מהוריו רשום כתושב קבע
26 מותנית בין היתר בכך שבשנתיים שקדמו לבקשה קיימו הורי הילד הנדון מרכז
27 חיים בישראל זאת בין אם הילד נולד בישראל או מחוצה לה. לדברי חוות הדעת
28 "הרציונל לדרישה של מגורים של שנתיים בארץ בטרם מתן מעמד ברישום
29 כתושב בקובץ מרשם האוכלוסין הוא ברווי ונובע מכך שמתן מעמד רישיון ישיבה
30 בישראל ילד נועד לאפשר לילד לחיות עם הוריה המשמורן (התושב) בארץ, וזאת
31 על מנת לממש בין היתר, את הזכות של תושב ישראל לקיים חיי משפחה ושמירה
32 על שלמות התא המשפחתי ולשם מימוש עקרון טובת הילד (וראו בין היתר פס"ד
33 בג"צ 979/99 מבאלואיה קרלו נ' שר הפנים 23.11.99 נבו). מובן כי ההנחה בהקשר
34 זה היא כי מרכז החיים של הילד והחורה עמו הוא חי ומתגורר, הוא בישראל, שכן
35 אחרת אין כל טעם או מקום למתן המעמד בישראל לילד לאור התכליות הללו.
36 הדרישה להוכחת מרכז חיים של כשנתיים נידונה ואושרה בפסיקה וראו לדוגמא

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 את פסק הדין בעת"מ 742/06 אבו קווידר נ' שר הפנים (15.4.07) (נבו) ועת"מ
2 8716/08 אבו ראג'ב נ' שר הפנים (15.11.09) (תקדין)".
- 3 25. דברים אלה יפים כלשונם והווייתם למקרה שבפנינו. על פי המוסכמות תושבות אב
4 התובעות מוכרת על ידי הנתבע מיום 1.1.09. אולם התובעות נרשמו במרשם
5 האוכלוסין בתאריך 10.2.11. ז"א שנדרשת מהן תושבות על פי חוות דעת היועמ"ש
6 לפחות 24 חודשים, כמו גם אביהן, על מנת שתקום להן זכות לחוק הביטוח הלאומי
7 חוק הבטחת הכנסה וחוק לביטוח בריאות, כאמור בכפוף להחלטות משרד הפנים.
- 8 26. זאת ועוד, מחוות הדעת עולה כי בתקופת הביניים שבה נבחנית תושבותן הן אינן
9 בעלות רישיון ישיבה בישראל. אמנם מאחר ובתקופה זו מעמדן נמצא בבירור אין
10 הן נדרשות לצאת את הארץ, אך אין משמעות הדבר כי הן תושבות בעלות רישיון
11 ישיבה בישראל הזכאיות להטבות סוציאליות לפי חוק הביטוח הלאומי, חוק ביטוח
12 בריאות ממלכתי (סעיף 12 לחוות הדעת), ולטעמנו אף לא לפי חוק הבטחת הכנסה.
- 13 27. עו"ד רננה אמיר, סגנית לפרקליטת מחוז ירושלים - אזרחי, מייחדת בחוות דעתה
14 פרק לעניין השאלה האם הילדים הם "תושבים" לצורך חוק הביטוח הלאומי (פרק
15 א. 3. לחוות הדעת). כתימוכין למסקנתה כי הילדים אינם תושבים ל צורך חוק
16 הביטוח לאומי עד אשר מוסדר מעמדם במשרד הפנים, היא מסתמכת בין היתר על
17 סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל. מסקנתה חד משמעית היא כי מי שאינו בעל אשרה
18 או רישיון ישיבה כלשהו אינו י כול להיחשב תושב לצורך חוק הביטוח לאומי או
19 ביטוח בריאות. בפרט מי שעניינו נמצא בבירור גם אם אין דרישה להרחקתו. עוד
20 הדגישה בחוות דעתה כי התנאי לתושבות מחייב זיקה מתמשכת עקבית ויציבה אף
21 כי לפי סעיף 2א' כתנאי הכרחי אין הוא תנאי מספיק לעניין התושבות.
- 22 28. במקרה שבפנינו מדובר בבנותיו של מי שהוא בעל רישיון לישיבת קבע ואשר לגביהן
23 נקבע מעמדן ביום 10.2.11. על פי המבחן המהותי של הזיקה המתמשכת בטרם
24 חלוף התקופה של 24 חודש הילדים וההורה בעל רישיון ישיבת קבע אינם תושבים
25 על פי מבחני הביטוח הלאומי שעוגנו בפסיקה, כך לדבריה, עוד הדגישה כי העובדה
26 שהורה עצמו רשום כתושב במוסד לביטוח לאומי נובעת ממעמדו כבעל רישיון
27 לישיבת קבע מעמד שלא נשלל או הופקע אולם אין משמעות הדבר כי הילד מקיים
28 בהכרח את הקריטריון חמהותי של התושבות.
- 29 29. עמדה זו עולה בקנה אחד גם עם הפסיקה של בית משפט עליון ביחס לזכאות
30 לביטוח בריאות של ילדים שאינם בעלי מעמד בישראל בשל בירור מעמדם במשרד
31 הפנים. (בג"צ 11044/04 זימיתרי סולומוטין נ' שר הבריאות).
- 32 30. בפסק דין זה נדחתה הטענה כי אי הכרה בזכות הילדים לקבל שירותי ביטוח
33 בריאות הינה בלתי חוקתית ונקבע כי "תשתית שירותי הבריאות על פי חוק ביטוח
34 בריאות נועדה לחול על תושבי הארץ והיא אינה מתפזרת על פי מי שאינו תושב
35 וכי אין באבחנה בין תושב למי שאינו תושב לעניין זה משום פגיעה בלתי חוקתית

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 בזכויות שוהים בישראל שאינם עונים להגדרת תושב... עולה מכך כי לא עומדת
2 לילדים, אשר מעמדם בישראל טרם נקבע בשל בירור שאלת האכהות עליהם, חוק
3 תחוקתית להיכלל כמבוטחים בחוק ביטוח בריאות". על כן, נוכח פסק דין זה יש
4 לדחות את טענות התובעות בעניין אפלייתן או אי סבירות ההחלטה לגביהן. פסק
5 דין זה נתן על כך את הדעת ודחה טענות אלה.
- 6 31. נביא בשל חשיבותם את דברי הסיכום של עמדת היועמ"ש אשר לטעמנו יש בה
7 מענה גם בהליך זה וכלהלן:
- 8 "לסיכום, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי בהתאם לחוק הביטוח הלאומי
9 זכאותם של הילדים נושא הדיון לזכויות סוציאליות דוגמת הזכות לביטוח בריאות
10 ממלכתי מותנית בקיומו של רישיון ישיבה בישראל ורישום במרשם האוכלוסין.
11 וכי העדר רישיון ישיבה כאמור, המוסד לביטוח לאומי אינו רשאי ליתן זכויות
12 אלה...". (דגש שלי ש.ש.).
- 13 32. יתר על כן באותה חוות דעת מדגיש היועמ"ש כי עתירה לבית הדין היא תקיפה
14 עקיפה או ישירה של החלטת משרד הפנים ובלשון חוות הדעת "עמדת היועץ
15 המשפטי לממשלה היא כי מרשנותו של המוסד לביטוח לאומי – שלפיה העדר
16 רישום במרשם האוכלוסין, (קרי – העדר רישיון ישיבה בישראל) מוציאה מגדר
17 "תושבות" לצרכי חוק הביטוח הלאומי – היא הפרשנות הנכונה הן על פי נוסח
18 החוק והן על רקע ההקשר וההיסטוריה החקיקתית ותכליות החוק. עולה מכך כי
19 הגשת תביעה בבית הדין לעבודה לקבלת ביטוח בריאות משמעה הלכת למעשה,
20 תקיפת החלטת מנהל האוכלוסין לאי רישום הילד במרשם האוכלוסין".
- 21 33. אף לטעמנו והחלטת משרד הפנים נצבת על כנה, והמועד שנקבע בה, לאחר בדיקת
22 משרד הפנים לאישור תושבותן ומעמדן (10.2.11) הוא המועד ממנו קמה להן
23 הזכאות לגמלאות ולזכויות סוציאליות על פי חקיקה ולא טרם מועד זה.
- 24 34. על כן, גם אם אביהן נרשם במוסד לביטוח לאומי והוכר מיום 1.1.09 כתושב
25 ישראל, ואף אם גרו בבית סגן או בדירה מושכרת של אביהן או בבית זודן, אח
26 האב, עדיין נדרשת ההכרה של משרד הפנים ולא קמה להן זכות לגמלה לפני
27 10.2.11.
- 28 35. משכך, בדין נדחתה תביעתן על ידי המוסד לביטוח לאומי לתקופה הקודמת ל-
29 10.2.11.
- 30 36. לא נסתר מעינינו כי סוגיות דומות תלויות ועומדות. בב"ל 10382/10 נדאא
31 ח'אלאילה נ' והמוסד (תיק מוביל) נקבע על ידי כב' הנשיאה השופטת דיתה פרוזוינין
32 ביום 2.3.13, בהחלטה ברורה ומפורשת כלהלן:
- 33 "סוף דבר-
- 34 אנו מקבלים את טענות המוסד לביטוח לאומי ואת עמדת היועץ המשפטי
35 לממשלה כי ילדים שאחד מהוריהם הינו בעל רישיון לישיבת קבע בישראל אינם

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

- 1 זכאים לביטוח בריאות מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, כל עוד לא הוסדר
2 מעמדם במשרד הפנים, ומבלי לגרוע מן ההסדר שנקבע בבג"צ 2100/99.
3 כמו כן תקיפה של החלטות משרד הפנים הן לגבי נהליו והן לגבי החלטות שניתנו
4 בעניינם של התובעים בעניין רישומם במרשם האוכלוסין או דחיית בקשותיהם
5 בעניין זה יש לתקוף בתקיפה ישירה במסגרת עורר על ההחלטה בבקשה לרישום
6 או במסגרת עתירה מנהלית.
- 7 18. לאורי תוצאת פסק הדין מתייחר הצורך לדון בבקשות הנתבע כי פסק הדין
8 לא יחול
- 9 על תובעים שגילם מעל 14 שנה. מתייחר גם הצורך לדון בבקשת המוסד
10 לביטוח לאומי למחוק חלק מהתביעות בתיקים מאוחדים אלה מטעמים
11 שונים.
- 12 החלטה זו מסיימת את ההליכים בתיקים המפורטים להלן, שבהם נרשמו
13 הילדים במרשם האוכלוסין. לאור מסקנתנו דלעיל יש לדחות את הטענה
14 כי הם זכאים לביטוח בריאות גם לפני שהוסדר מעמדם".
- 15
- 16 37. על פסיקה זו הוגש ערעור בעב"ל 13304-07-13. על כן, הפסיקה עד כה, ובפרט
17 בעניין בג"צ 11044/04 דימיטרי סולומוטין נ' שר הבריאות, קובעת כי על פי
18 תכלית החקיקה והרציונל של האחדה בקביעות לעניין הזכויות של תושבים ושאינם
19 תושבים, בין הרשויות השונות, כי החלטת משרד הפנים היא בסיס הזכויות. על כן,
20 פעל המוסד כדין עת נסמך על קביעת משרד הפנים גם אם זו לקחה בחשבון נתונים
21 הנמצאים במוסד שהרי הסמכות היא של משרד הפנים.
- 22 38. לא מצאנו כי יש לסטות מלשונם המפורשת של חוק הבטחת הכנסה, התוספת
23 הראשונה והתקנות ואין לייחס למחוקק או למחוקק המשנה טעות או השמטה וגם
24 טיעון זה של התובעות דינו להידחות.
- 25 39. דרישה זו של 24 חודש נדרשת גם לצורך זכאות התובעות לגמלת הבטחת הכנסה
26 מכוח היות האב אסיר. גם בעניין זה, החוק דורש תקופת תושבות בת 24 חודשים
27 רצופים טרם הגשת התביעה.
- 28 40. על פי בג"צ סולומוטין לא מדובר בתנאי מפלה או בלתי סביר.
- 29
30
31
32

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ב"ל 11-05-18674

סוף דבר,

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

41. במענה לשאלה האם התובעות תושבות ישראל לעניין חוק הביטוח הלאומי וחוק
הבטחת הכנסה קודם למועד רישומן במשרד הפנים ב-2/11 התשובה שלילית. לא
קמה זכאות קודם למועד רישומן במשרד הפנים ב-10.2.11.
42. התביעה נדחת גם נוכח הוראות החוקים השונים חוק ביטוח לאומי לעניין קצבת
ילדים וחוק הבטחת הכנסה לעניין קצבה זו, וגם נוכח הפסיקה ועמדת היועץ
המשפטי לממשלה המקובלת על דעתנו וגם בהעדר תושבות טרם חלוף 24 חודשים
שבהם יש לבסס זיקה הנדרשת על פי הפסיקה של ביטוח לאומי ללא קשר לקביעות
משרד הפנים.
43. מאחר ומדובר בביטוח סוציאלי של ילדים, כל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן היום, כ' אב תשע"ה, (05 אוגוסט 2015), בהעזר הצדדים ויישלח אליהם.

החתימה המקורית של נציג הציבור מצויה בתיק בית הדין.

שרה שזיאור, שופטת

נציג ציבור מעסיקים
מר פנחס הומינר

אביבה שיין

נציגת ציבור עובדים
גב' אביבה שיין

17
18
19
20
21

בית הדין האזורי לעבודה בירושלים
מס' 11-05-18674
תאריך: 05.08.15
5:81